

A background image featuring a dragon. The top part shows the dragon's head and wings, which are a mix of green and blue scales, set against a cloudy sky. The bottom part shows the dragon's body and tail, which are dark and scaly, resting on a rocky surface. The text is overlaid on a white rectangular area in the center.

8 клас

Ю.Винничук «Місце для
дракона». Алгоритичність
образів дракона Грицька,
Пустельника та князя.
Парадокс: дракон Грицько –
поет і християнин
Стрембицька Л.А.

Система образів:

- **Дракон**
- **Пустельник**
- **Князь**
- **Дочка князя Настасія**
- **Лицар Лаврін**

Ось вони, герої повісті-казки:

Дракон Грицько – добрий, пише вірші, не хоче робити людям зла, бо не розуміє, навіщо....

Пустельник - навчає грамоті, хоч і намагається врятувати Грицька, але з страхом, йому це не вдається.

Князь – мріє, щоб Грицька вбив лицар. Але князь цього хоче, бо так велить порядок...

СЛОВА УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ

на мудо?

Дракон приходить на світ лише чинити. За гріх наші людські мурини, спокутувати, бо така воля Господня, і не тобі прати неї йти. Так же й прашури твої чинили, ніщо з них себе не постражило. А книги добра вчать. Як же ти але чинитимеш, коли приведним слівеш?

— Що ви такі говорите, дідусю? — завовався дракон. — Та мені й на думці ніколи не було але чинити. Що мені хтось поганого зробив?

— Е-е, синку, не обидайся даремно, бо що має бути, то й буде. Нікуди від долі своєї не втечеш. Подивися на себе — гадаєш, для краси тебе таким здрозраком Господь сотворив? А ти ж іще рости й рости будеш. Усе в природі має своє призначення, і горе тому, хто піде проти цього.

— Ніщо ще про мене не знає.

— Дізнається. А як станеться твоє, не маючим уже споказ. Придуть і повинуть тебе на гори». Мусили згинуть.

— За що?

— А так — ні за що. Дракон повинен згинуть. А герой пошаробить кінцалу і заведе престол. У юних німає сна. Де він сподівався німає? Ти дити мого тепер як маю на небесах. Чи робиш але, чині — нібо й не спитав.

— Я не хочу гинути, ще я не нажившись. І нікому ніколи але не вчало.

— А це вже не заркайся. Буває, що й вожа змалечку приручать та при хаті тримають. І що з того? Вожа все одно в під дивитися. Підросне й дремене, а то ще й хазяїна задере.

— Підросне, і ти з кими отак зробиш?

— На все воля Божя. Я тобі в душу не зазираю і кров'я твоя не поварюю.

— Я ще ким й як мені при не дивити, то хто ж поварить?

— Я тобі вірю. Чого ж? Вірю. Але це протиприродно. Чи ти чув коли, щоб заїш своєю жертві, а вожа на луці паслися? Ну добре, ти ж як палець та й харчувався чим попало, але чи можна бути певним, що ти колись не розмакуєш м'яса? Спочатку якоюсь пташиною чи рибною, з згодом калом розпо-відаєш. А тоді, так само, як і вся порода твоя, на лодію кинешся. Бує тут — не за моєї пам'яті — дракон. Мабуть, родич твій, бо у тій же пещері жик. То він час від часу ворує драку лова та й обиди усяк. Під не жемля, було, вибере най-молодшу... До нього з ним кожен. І нікого не зуміє подивити, як Норний пидар-об'являється. Стой і голову драконію спя.

— Ви хробака з'їли б? — заважало поребня його дракон.

— Таку! Що ти малеш?

— Що так мені м'яса з'їсти. Я вірю на траві й траву їстиму. Навчилися мене вже спільки всього, що як ще я пранати навчимо, прше не буде.

— Бач, тобі пальці в песок не кладі! — розсіявся пустельник. — Гарзод, немку.

І навчав. Та так, що й сам дякувався з успіху учні.

Минув час, і драконів до пустельника чути, що синку уже довідався про дракона й отворив людське рушення.

— От так, синку, — зігнув, — прийшла година випробування. Мусиш стати до бою.

— За що ж вони спотилися проти мене?

Герц — драбн, бляв.

У цьому уривку розкривається діалог між Драконом і Пустельником. Добродушний дракон ніяк не може зрозуміти, чому ж він когось заважає і чому його мають «викликати на герць»?

В повісті-казці показано, як суспільство впливає на людину і її вибір, вчинки. Адже, князь споконвіку знав, що з драконами-зміями треба боротися. Бо так було завжди.

З іншого ж боку, пращури

Грицька мали не зовсім гарну репутацію. Виходить, вони чинили так, щоб потім всі знали, хто такі дракони і як до них ставитися.

Грицько ж був іншим. Він не знав того, що було *ДО НЬОГО*, тому не розумів такої поведінки.

Тепер про алегоричність

Головні герої твору Ю. Винничука — схожий на метелика добрий **дракон Грицько**, який пише вірші; **мудрий пустельник**, що навчає його грамоти, та **хитрий князь**, який прагне смерті чудовиська. **В образі дракона** Юрій Винничук зобразив щиру людину, яка не прагне робити іншим зла. Вона талановита, розумна, мрійлива, наївна та довірлива. **Князь** — утілення підступної, підлої людини, яка заради досягнення своїх цілей здатна йти до кінця, руйнуючи все на своєму шляху, навіть людські долі. Такі особистості уміють увійти в довіру, а потім зрадити друзів, морально знищивши їх. **В образі пустельника** змальовано досвідчену, розумну людину, яка уміє відрізнати добро від зла, бачити справжню сутність особистості, не зважаючи на зовнішність. Такі люди уміють навчати інших, піклуватися про них, це мудрі наставники, які люблять своїх вихованців та вірять у них.

Запам'ятайте:

Алегорія - це

спосіб двопланового художнього зображення, що ґрунтується на приховуванні реальних осіб, явищ і предметів під конкретними художніми образами з відповідними асоціаціями.

Що таке парадокс?

У книзі Юрія Винничука “Місце для дракона” все перевертається з ніг на голову: дракон зовсім не лютий і кровожерливий хижак, що поїдає пишних молодниць, а добрий травоїдний мрійник та романтик. Тішиться метеликам, пише вірші та читає Біблію. Біля його печери замість людських останків милують око доглянуті клумбочки мальв, а своє полум’яне дихання він спрямовує тільки вгору – щоб не нищити природу. А найцікавіше, що дракон, він же Грицько, пише вірші.

Отже

Парадокс (грец. - несподіваний, дивний) - висловлювання, що суперечить звичним уявленням людей або усталеним системам знання, які ґрунтуються на певних принципах і відповідно до зумовленої історичним розвитком науки парадигми.

У логічному смислі парадокс - це суперечність, але не кожна суперечність є парадоксом.

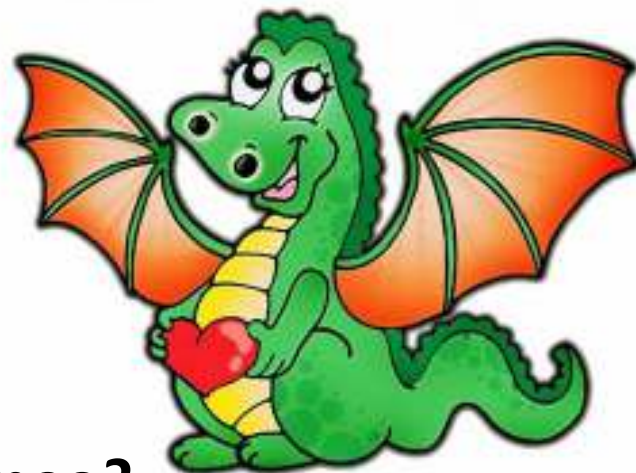
Згадаймо образ дочки князя Настасії і лицаря Лавріна

Настасія – добра дівчина, яка хотіла допомогти дракону, назвала його *Великим метеликом*.

Лицар Лаврін – «був великим лицарем, побував у багатьох походах, здійснив немало подвигів. ... відчував, що дракон не посправжньому б'ється, він побачив у його очах відчай, біль і бажання жити. Лицарю було шкода дракона».

Робимо висновки

Чи принесло вбивство

дракона спокій та мир у князівство?

Ні, воно лише пробудило лихі інстинкти. “Що станеться, коли народові буде замало смерті змія, бо зло ним не вичерпалось? Що буде, коли він кинеться шукати й інші джерела зла? Одного дракона на всю державу замало. Де взяти ще стільки драконів, аби кожен мав кого розп’ясти? Де взяти стільки юд, аби мали на кого перекласти провину? Коли народ не має кого проклинати – сили його підупадають. Боже! Пошли нам драконів!” – роздумує автор.

Домашнє завдання

Підготуватись до уроку позакласного читання. Прочитати твір Оксани Думанської. «Школярка з передмістя».